

Onderzoek azc-locaties Santpoort-Zuid:

Enquête onder inwoners –
Samenvatting open antwoorden

Inhoudsopgave

Overzicht open vragen uit inwonersenquête 'onderzoek azc-locaties Santpoort-Zuid'	3
Inleiding	3
Samenvatting.....	4
Thema 1:Veiligheid (sociaal & fysiek)	5
Thema 2:Leefbaarheid & Schaalgrootte	7
Thema 4:Dagbesteding & Integratie	12
Thema 5:Ruimtelijke Ordening & Natuur	14
Overige genoemde thema's, suggesties en opmerkingen	16
Opsomming suggesties voor gemeente Velsen	18

Overzicht open vragen uit inwonersenquête 'onderzoek azc-locaties Santpoort-Zuid'

Inleiding

Deze notitie gaat uitgebreid in op de antwoorden op de open vragen uit de inwonersenquête naar een mogelijke en geschikte azc-locatie in Santpoort-Zuid.

Het geeft een overzicht en biedt inzicht in de grote hoeveelheid open antwoorden die respondenten gegeven hebben. Het geeft duidelijkheid over de diverse onderwerpen, opvattingen en zorgen die leven bij inwoners van Santpoort-Zuid. Het overzicht is zo opgesteld dat er geen belangrijke onderwerpen en aspecten worden gemist.

De volledige kwantitatieve rapportage als onderdeel van de inwonersenquête 'Onderzoek azc-locatie Santpoort-Zuid' is terug te vinden op de projectpagina op www.samenspelvellen.nl

Opbouw notitie

Het overzicht is opgebouwd aan de hand van de thema's die zijn uitgevraagd in de vragenlijst.

De volgorde van de 'hoofdstukken':

1. Veiligheid (sociaal & fysiek)
2. Leefbaarheid & Schaalgrootte
3. Doelgroepen & Culturen
4. Dagbesteding & Integratie
5. Ruimtelijke Ordening & Natuur
6. Overige thema's en opmerkingen

Samenvatting

Rubricering open antwoorden geeft meer overzicht en inzicht

In deze samenvatting staat een overzicht van de antwoorden op de diverse open vragen uit de vragenlijst die medio februari 2024 verstuurd is naar inwoners van 18 jaar en ouder uit Santpoort-Zuid. En naar een klein aantal inwoners uit (het zuidelijke deel van) Santpoort-Noord.

Het maken van dit overzicht hebben we gedaan om de grote hoeveelheid open antwoorden per thema compacter en beter toegankelijk te maken. En daarmee meer inzicht in deze antwoorden te bieden.

Thema's zijn deels overlappend

Veel respondenten geven aan dat de diverse thema's (deels) overlappend zijn. Dat klopt, omdat de thema's in elkaar verlengde liggen en deels over dezelfde onderwerpen gaan.

Veelgenoemde thema's: veiligheid en leefbaarheid & schaalgrootte

De thema's waar de meest open antwoorden op kwamen, zijn veiligheid (sociaal & fysiek) en leefbaarheid & schaalgrootte. Een belangrijk aandachtspunt dat veel inwoners noemen, is de beoogde opvangcapaciteit (maximaal 200 opvangplaatsen) van het azc in verhouding tot het aantal inwoners van Santpoort-Zuid. Deze opvangcapaciteit heeft invloed op alle thema's.

Deze beoogde opvangcapaciteit geeft veel respondenten een onveilig gevoel. Veel bewoners geven aan dat er meer draagvlak zal zijn bij een kleinere opvangcapaciteit van bijvoorbeeld 50 tot 100 personen. Zij stellen namelijk dat kleinschaligere (opvang)locaties zorgen voor betere integratie, betere leefbaarheid en behoud van groen.

Zorgen om veiligheid en mogelijke overlast bij komst van een azc

De respondenten maken zich zorgen om hun veiligheid en mogelijke overlast van een mogelijk azc. Ze geven aan harde garanties van de gemeente en het COA te willen dat hun veiligheid gewaarborgd wordt. Daarnaast geven respondenten aan dat zij bij de samenstelling van de doelgroep op een mogelijk azc de voorkeur geven aan gezinnen, vrouwen en kinderen. Ook leven er zorgen over vluchtelingen met psychische problemen. Verder benadrukken respondenten de noodzaak van zinvolle dagbesteding en integratie. Zij geven diverse suggesties aan op het gebied van werk, onderwijs en sociale activiteiten.

Daarnaast maken respondenten zich zorgen om de impact van een mogelijk azc op het groene karakter van het dorp. Zij zijn vaak tegen het bouwen van een azc in bijzonder provinciaal landschap, het zgn. BPL-gebied. Als er in de toekomst dan toch gebouwd gaat worden, dan bij voorkeur op een transparante en duurzame manier.

Andere genoemde thema's: kleinschaligheid, alternatieve locaties en planschade

Ook vermelden respondenten andere thema's die zij belangrijk vinden. Het gaat dan onder andere om zaken als kleinschaligheid, (het uitvoeren van) onderzoek naar alternatieve locaties in de gemeente en het indienen van planschade (in de huidige Omgevingswet wordt dit tegenwoordig nadeelcompensatie genoemd).

Een groot deel van de respondenten spreekt zich niet alleen uit tegen de komst van een azc met de huidige geplande capaciteit, maar is ook onvoldoende tevreden over het procesverloop en de communicatie vanuit de gemeente.

Thema 1: Veiligheid (sociaal & fysiek)

Ruim 700 respondenten uiten hun bezorgdheid over de veiligheid en mogelijke overlast die gepaard zou kunnen gaan met de komst van een azc in Santpoort-Zuid. Ze maken zich zorgen over inbraken, intimidatie, diefstal, rondhangende personen en de impact op de totale veiligheid van de buurt.

Sommige bewoners vragen om harde garanties en concrete maatregelen van zowel de gemeente als het COA om overlast en onveiligheid te voorkomen. Binnen dit overkoepelende thema van veiligheid zijn een aantal sporen te ontdekken, waarbij aangegeven kan worden dat deze sporen in meer of mindere mate met elkaar samenhangen.

Zorgen over omvang en samenstelling van groep asielzoekers die straks mogelijk opgevangen wordt

Er zijn relatief veel zorgen over de omvang en samenstelling van de groep asielzoekers die straks mogelijk opgevangen wordt. Bewoners die hier zorgen over hebben, vragen bij voorkeur om een gemengde groep bewoners in het azc (vrouwen en mannen, gezinnen en kinderen) en pleiten voor een strengere screening vooraf van de toekomstige bewoners. Men vreest voor culturele en sociale verschillen, en als gevolg daarvan voor mogelijke veiligheidsproblemen. Meer informatie hierover komt later terug bij het thema 'Doelgroepen & Culturen' (samenstelling) en bij het thema 'Leefbaarheid en Schaalgrootte' (omvang).

Deze zorgen vormen de basis voor meer specifieke aandachtspunten. Zo vrezen veel respondenten in het bijzonder voor groepsvorming van asielzoekers, vooral van jonge mannen. Ze zijn bang voor (gevoelens van) onveiligheid en intimidatie die hiermee gepaard gaan, vooral voor meisjes en jonge vrouwen. Enkele respondenten verwachten gevoelens van onveiligheid voor kwetsbare groepen zoals joden, transgenders en homoseksuelen. Ouders maken zich zorgen over de veiligheid van hun kinderen op de diverse wegen en fietspaden (in de directe omgeving van een mogelijke opvanglocatie) die zij dagelijks gebruiken; het gaat dan om fietsroutes naar school en sportclubs. Er zijn een aantal openbare plekken waar een verhoogd risico verwacht wordt, zoals bij de Dekamarkt het Zwarte Pad, NS Station Santpoort-Noord en andere drukke gebieden in het dorp. Voor sommige plekken draagt men ook concrete verbetermogelijkheden aan, zoals het verbreden en verlichten van het Schoterkerkpad.

Pleidooi voor diverse preventieve maatregelen

Diverse respondenten pleiten voor preventieve maatregelen, zoals een samscholingsverbod voor grote(re) groepen, een avondklok, voorlichting over gedragsregels, cameratoezicht, toegangscontrole bij de opvanglocatie en het voorkomen van conflicten.

Dit kan bijdragen aan het verminderen van incidenten.

Respondenten benadrukken daarnaast de noodzaak van toezicht en controle, zowel binnen het azc als in de omliggende buurt. Ze pleiten voor voldoende (gekwalficeerde) personele bezetting en politiecapaciteit, 24-uurs beveiliging, en samenwerking met lokale autoriteiten om de veiligheid te waarborgen. Sommige respondenten brengen dit in verband met het gebrek aan (ervaren) politiecapaciteit en toezicht op dit moment. De mate van toezicht en controle dient te worden opgeschaald, en kan na verloop van tijd worden aangepast op basis van de behoefte en stand van zaken.

Respondenten maken zich – mede doordat zij niet gerustgesteld zijn over de mate van toezicht en controle - zorgen over de impact op de lokale gemeenschap. Het gaat dan om meer dan alleen het veiligheidsgevoel; ook de mogelijke verstoring van de rust en de sociale samenhang. Dit wordt vaak gekoppeld aan de omvang van de groep vluchtelingen die mogelijk straks opgevangen wordt. Meer hierover is ook terug te lezen in het hoofdstuk 'Leefbaarheid & Schaalgrootte'.

In het verlengde van deze aandachtspunten over handhaving, toezicht en controle vreest men dat dat de *huidige* (reeds bestaande) overlast (nog) minder kan worden aangepakt. Er wordt vooral veel gerefereerd aan de jeugdoverlast in het recente verleden door jongeren met fat-bikes.

Behoeft(e) aan vast(e) aanspreekpunt(en) in de buurt

Een aantal respondenten spreekt de behoefte uit voor een vast aanspreekpunt in de buurt, zodat inwoners straks - bij de mogelijke komst van een azc - direct contact kunnen opnemen met het azc om zorgen en problemen te melden. Ook doet men de suggestie om daarnaast (vaste) aanspreekpunten vanuit de buurt te organiseren. Zo kan er met een regulier wijkcomité regelmatig overleg plaatsvinden met de wethouder en het aanspreekpunt van het azc. Om op die manier de dagelijkse gang van zaken te bespreken, tussentijds te evalueren en/of direct actie te ondernemen bij incidenten. Zo ontstaan er korte en duidelijke lijnen met elkaar. Dit kan bijdragen aan het breed onderstreepte belang van transparantie en open communicatie vanuit de gemeente.

Transparantie en open communicatie over met name veiligheidskwesties

Deze transparantie en open communicatie geldt voor meer thema's, maar in het bijzonder voor veiligheidskwesties en daarop voorgenomen op te pakken maatregelen en te ondernemen acties. De respondenten willen op de hoogte gehouden worden van de randvoorwaarden en criteria voor de veilige vestiging en aanwezigheid van een azc, maar ook van eventuele incidenten. Zij verwachten duidelijke communicatie over de rol en taken van de gemeente en andere betrokken (overheids)-instanties bij het waarborgen van veiligheid.

Er is in de open antwoorden - mede door de ervaren onduidelijkheid in de communicatie - kritiek op de gekozen voorkeurslocaties voor een azc. En op de voorgestelde omvang (een capaciteit van 200 bewoners), die als te groot wordt beschouwd voor een klein dorp als Santpoort-Zuid. Meer hierover is ook terug te lezen in het volgende hoofdstuk 'Leefbaarheid & Schaalgrootte'.

Thema 2: Leefbaarheid & Schaalgrootte

In een aparte vraag is ruimte geboden voor aanvullende opmerkingen en suggesties rondom het thema 'leefbaarheid en schaalgrootte'. Bij het thema veiligheid gaven de respondenten al enkele opmerkingen mee over zowel de beoogde omvang als de impact hiervan op de omgeving. Bij deze vraag wordt dit thema verder uitgediept.

Zorgen om leefbaarheid, behoud identiteit en karakter van Santpoort-Zuid

De kern van de meerderheid van de reacties ligt in de zorg dat een azc voor 200 vluchtelingen een te grote druk legt op de leefbaarheid van de gemeenschap. Naast leefbaarheid komen de termen identiteit en karakter regelmatig terug in de antwoorden van diverse respondenten. Men wil voorkomen dat het huidige karakter van het rustige dorp drastisch verandert. Met name direct omwonenden (<250 meter) hebben deze zorgen.

Belang van voldoende faciliteiten en voorzieningen

Veel van de genoemde aandachtspunten hebben raakvlakken met het hiervoor behandelde thema veiligheid. Daarnaast wordt er ook gerefereerd naar andere vormen van overlast - zoals geluids-overlast en verkeersoverlast in de smalle straten - en de druk op de aanwezige voorzieningen. Het belang van voldoende faciliteiten en voorzieningen in en rond een azc zien verschillende respondenten als cruciaal; zowel voor de asielzoekers als voor de lokale gemeenschap zelf. Dit omvat onder andere scholen, gezondheidszorg, openbaar vervoer, sportverenigingen en groene ruimtes (incl. zorgen over de gevolgen voor het beschermde, bijzonder provinciaal landschap (BPL)-gebied en de lokale flora en fauna). Dit laatste aspect komt uitgebreider terug in het hoofdstuk 'Ruimtelijke ordening en Natuur'. In de opmerkingen pleiten respondenten voor samenwerking met omliggende gemeenten, omliggende voorzieningen (bijvoorbeeld Terrasvogels) en deskundig advies over de inrichting van de openbare ruimte om deze aandachtspunten zo goed mogelijk te adresseren.

Relatie tussen opvangcapaciteit en grootte van het dorp

Een aantal van 200 opvangplekken beschouwen veel respondenten als te groot, en buiten proportie in relatie tot de grootte van het dorp. Er wordt gevraagd naar de onderbouwing van de voorgestelde schaalgrootte van 200 asielzoekers, waarbij respondenten twijfels uiten over de criteria en motieven achter dit aantal. Er wordt gepleit voor aanvullend onderzoek naar de verhouding tussen het aantal vluchtelingen en aantal inwoners. En de mogelijke impact van een bepaalde groepsgrootte op de lokale gemeenschap.

Niet alle respondenten zien het aantal van 200 opvangplaatsen als een probleem, al vragen ook zij om voldoende (toegangs)controle, voldoende voorzieningen en voldoende binding met de wijk ('goede interactie'). Sommige respondenten pleiten voor een verdeling over meerdere opvanglocaties, zoals een verdeling van dit aantal over de locaties Handgraaf en De Elta. Om meer draagvlak te creëren, pleit men voor begeleiding in zorgvuldige communicatie tussen bewoners en vluchtelingen, bijvoorbeeld door regelmatig activiteiten te organiseren. Er staan hiervoor al enkele concrete suggesties in de antwoorden, zoals het koppelen van een straat aan een groep bewoners, samen te wandelen of samen te eten. Ook kan er gewerkt worden met 'win-win-situaties', waarbij bijvoorbeeld ook 100 woningzoekende Velsenaren hier woonruimte krijgen, waarbij het Einstein-project in Utrecht en de Refugee Company als inspiratie kunnen dienen.

Voorstander van een kleinschaligere opvanglocatie

Een veel grotere groep van respondenten pleit echter voor een meer kleinschalige opvang van asielzoekers, waarbij men vaak een groep van 50 tot (maximaal) 100 asielzoekers noemt. Soms spreken zij ook over 'maatwerk' of 'flexibiliteit' bij het bepalen van de schaalgrootte en het ontwerp van een azc. Waarbij de gemeente en het COA rekening houden met de specifieke behoeften en kenmerken van de lokale gemeenschap én van de groep asielzoekers.

Voorkeur voor betere spreiding en diverse(re) samenstelling groep asielzoekers

Een groep respondenten vindt dat de opvang van dergelijke, kleinere groepen automatisch gepaard gaan met een betere spreiding van de asielzoekers. Sommige pleiten hier voor een goede spreiding binnen de gemeente. Anderen hebben het over een betere spreiding over het (hele) land, en refereren naar gebieden waar relatief weinig opvang plaatsvindt. Deze spreiding draagt volgens de respondenten niet alleen bij aan zorgen rondom leefbaarheid, maar draagt ook bij aan het bevorderen van de integratie. Hierbij wordt niet alleen gepleit voor een meer kleinschalige opvang, maar ook voor een gemengde samenstelling van de groep. Er is een voorkeur voor een diverse samenstelling met onder andere gezinnen, om zo een evenwichtiger dynamiek te creëren. Dit aspect komt ook in het hoofdstuk 'Doelgroepen & Culturen' verder aan bod. Sommige respondenten willen de grootte van de groep vluchtelingen laten afhangen van de samenstelling van deze groep. Anderen pleiten dan weer dat de leefbaarheid sowieso achteruit gaat, ongeacht de grootte van de groep.

Enkele respondenten redeneren vanuit de asielzoeker, en vermoeden dat asielzoekers zich mogelijk niet op hun plaats voelen in Santpoort-Zuid. Sommige respondenten verwachten een onderscheid tussen de behoeften van verschillende groepen asielzoekers. Voor statushouders wordt kleinschalige opvang bevorderd om integratie te vergemakkelijken. Voor anderen, zoals de asielzoekers die in afwachting zijn of ze überhaupt mogen blijven, wordt grotere opvang met meer faciliteiten gezien als passender. Anderen denken aan de behoefte van kwetsbare doelgroepen, die binnen muren van een azc gediscrimineerd worden (zoals LHBTI⁺ers), en pleiten voor het creëren van een veilige plek voor deze groep.

Zorgen om toekomstige capaciteitsuitbreidingen van een azc

Naast de zorgen over de impact op de leefbaarheid van de huidige schaalgrootte, uit verschillende respondenten zorgen over mogelijke toekomstige uitbreidingen van de opvanglocatie. Zij vrezen dat dat de opvangcapaciteit uiteindelijk (verder) zal toenemen, wat een negatieve invloed kan hebben op de leefbaarheid. Deze zorgen over uitbreidingen hangen samen met een gebrek aan vertrouwen in de overheid en/of het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), waarbij ze twijfelen aan de transparantie en oprechtheid van de communicatie over de opvangplannen.

Er is behoefte aan helderheid in het besluitvormingsproces en de rol van de gemeente en het COA. Net als bij het thema veiligheid is er ook op het gebied van leefbaarheid en schaalgrootte behoefte aan actieve, open communicatie met de diverse belanghebbenden, waaronder bewoners, lokale ondernemers, scholen en maatschappelijke organisaties. Om daarmee draagvlak te creëren en zorgen goed te kunnen adresseren.

Soms leggen respondenten in hun zorgen over de leefbaarheid extra nadruk op de oostkant van het dorp. Dit omdat zij door de voorkeurslocaties van een mogelijk azc en de 'barrière' van het spoor verwachten dat hier de impact op de leefbaarheid het grootst is. Enkele respondenten geven suggesties voor andere locaties, zoals Action Planet, IJmuiden of een locatie die meer 'buiten de dorpskern' ligt. Argument is dat daar deze (te verwachten) grotere aantallen beter realiseerbaar zijn.

Niet iedereen maakt zich zorgen over de leefbaarheid van Santpoort-Zuid. Enkele respondenten zien de toekomst met vertrouwen tegemoet, en refereren hierbij aan de tijd dat er in de gemeente psychiatrische patiënten gehuisvest waren en er ook voldoende veerkracht was om hiermee om te gaan.

Thema 3: Doelgroepen & Culturen

Als gemeente hebben we ook specifiek gevraagd naar aanvullende suggesties en opmerkingen over het thema 'doelgroepen en culturen'. Bij de thema's veiligheid en leefbaarheid & schaalgrootte gaven respondenten hier al veel input op, zoals terug te lezen in voorgaande hoofdstukken.

Grote behoefte aan meer duidelijkheid over samenstelling mogelijke groep vluchtelingen

Bij deze vraag wordt dit thema verder uitgediept. Er heerst grote onduidelijkheid over de samenstelling van een mogelijke groep vluchtelingen straks; er is daarom veel behoefte om hier meer inzicht in en duidelijkheid over te krijgen. Er bestaan hierover bij respondenten zeer uiteenlopende beelden.

Wens voor gevarieerde samenstelling groep vluchtelingen

Een terugkerend patroon is de wens voor een gevarieerde samenstelling van de groep vluchtelingen, waarbij met name bedoeld wordt op gezinnen en een goede samenstelling van 'jong en oud'. Sommige respondenten typeren dit als een afspiegeling van de inwoners van Santpoort Zuid. Er wordt meegegeven dat het belangrijk en zinvol is om de doelgroepenkeuze te baseren op wat er op andere, soortgelijke locaties in Nederland goed en fout is gegaan. Er zijn zorgen dat er straks mogelijk vrijwel uitsluitend alleenstaande (jonge) mannen komen te wonen.

Gevarieerde samenstelling geldt in mindere mate voor (een mix van) culturen

De gevarieerde samenstelling gaat in veel mindere mate over het mengen van culturen. Hoewel enkele respondenten hier een meerwaarde in zien, zijn anderen van mening dat dit gepaard gaat met overlast. Dit kan door onderlinge spanningen tussen culturen, maar ook binnen culturen. Verschillende respondenten verwijzen naar de rellen tussen Eritreeërs in Den Haag, die plaatsvonden tijdens de looptijd van dit onderzoek. Bij verschillende culturen pleit men ook voor verschillende locaties, wat samenhangt met de opmerkingen onder 'leefbaarheid & schaalgrootte'. Er is bij een deel van de respondenten een uitgesproken voorkeur voor westerse culturen, anderen willen vooral voorkomen dat er veel asielzoekers vanuit 'vrouwonvriendelijke' culturen in een azc terecht komen. De wens is dat de mensen die opgevangen worden, zich snel aanpassen aan de Nederlandse cultuur.

Belang van actieve voorlichting over normen en waarden, en zorgen voor dagbesteding en werk

Respondenten pleiten voor proactieve voorlichting over de Nederlandse normen & waarden, om problemen zo te beperken en zoveel mogelijk te minimaliseren. Hierbij noemen ze voorbeelden, zoals de acceptatie van de LHBTIQ+ gemeenschap, maar ook de schaarse kleding in de zomer.

Ook het organiseren van dagbesteding of werk draagt bij aan het voorkomen van problemen. Dit voorkomt verveling voorkomt en versnelt de integratie en acceptatie van Nederlandse waarden. Dit komt ook uitgebreid terug in het hoofdstuk 'Dagbesteding & Integratie'.

Er bestaat onder een kleinere groep respondenten ook zorgen dat er straks veel asielzoekers komen wonen die uitgeprocedeerd zijn; of geen kans hebben op een status (de zgn. 'veiligelanders', uit landen als Marokko, Algerije en Tunesië). Zij ervaren mogelijk minder noodzaak om te integreren en krijgen minder ondersteuning. Daarnaast vragen diverse respondenten aandacht voor psychische probleemgevallen. De opvang van asielzoekers met deze kenmerken moet worden beperkt; of ze moeten duidelijk gescheiden worden van de rest en daarbij ondersteund worden met voldoende (psychische) zorg.

Thema 4: Dagbesteding & Integratie

Bij de behandeling van de eerdere thema's is al regelmatig verwezen naar het belang van integratie en/of dagbesteding. Bij deze vraag wordt deze aspecten verder uitgediept, met de antwoorden die in het kader van een gerichte vraag naar dit thema zijn meegegeven.

Aanbieden zinvolle dagbesteding en werk zorgt voor betere integratie en kennismaking met de buurt

De meeste opmerkingen gaan over het aanbieden van zinvolle dagbesteding, waarbij respondenten er in sommige gevallen voor pleiten dat het mogelijk wordt gemaakt dat bewoners van het azc volledig of grotendeels kunnen gaan werken. En dan bij voorkeur zoveel mogelijk in de buurt. Dit biedt optimale voordelen van integratie en kennismaking met de buurt. Ook zorgt werk voor een 'doel'. In een ideaal scenario lost dit mogelijk ook huidige tekorten op de arbeidsmarkt op.

Andere suggesties zijn om bewoners van het azc te laten werken in beroepen waar nu grote tekorten zijn, zoals de techniek, de zorg of de bouw. In Santpoort-Zuid wonen veel (zelfstandig) ondernemers, en het arbeidspotentieel van de bewoners van het azc kan niet alleen zorgen voor een betere en meer duurzame integratie, maar ook voor een oplossing voor huidige arbeids(markt)tekorten.

Als vluchtelingen (nog) niet mogen werken, zorg voor voldoende vrijwilligerswerk

Als asielzoekers niet mogen of kunnen werken, dan kan op andere manieren gezorgd worden dat er zoveel mogelijk te doen is, in de vorm van voldoende vrijwilligerswerk en dagbesteding. Beide voorkomen verveling, en eventueel daarmee gepaarde gaande overlast.

Ook zorgt het ervoor dat mensen zich 'nuttig voelen' en 'een normaal leven kunnen leven'. Hier komt onder meer tuinieren aan bod, bijvoorbeeld in moestuinen (De Ark) of juist in de openbare ruimte ('buitendienst') van het dorp. Een ander idee is de inzet bij lokale organisaties, zoals kringloopwinkels, scholen, de bibliotheek of sportverenigingen. Ook kan vrijwillige inzet een rol spelen in sectoren met arbeidstekorten.

Er zijn wel zorgen dat dagbesteding niet goed te organiseren is binnen de huidige financiële kaders. Een aantal respondenten stelt dat er in het dorp zelf onvoldoende mogelijkheden zijn voor dagbesteding voor de gehele groep, omdat er onvoldoende voorzieningen zijn. Andere respondenten redeneren andersom, en zien kansen voor extra voorzieningen; zoals een pop-up restaurant waar bewoners van een azc kunnen werken. Ook kan door een klusjesbord op te hangen bij een azc vraag & aanbod bij elkaar worden gebracht.

Noodzaak voor voldoende begeleiding bij vrijwilligerswerk en de buurt erbij betrekken

Bij vrijwilligerswerk in het bijzonder vragen diverse respondenten aandacht voor voldoende begeleiding. Bijvoorbeeld door te inventariseren onder inwoners van Santpoort-Zuid of zij een rol hierin willen spelen, en hoe zij zo kunnen bijdragen aan de succesvolle integratie.

De buurt betrekken is volgens meerdere respondenten essentieel. Dit kan op allerlei manieren. Zo pleit iemand voor een persoonlijke aanpak met een 'buddy-systeem'. Er worden ook zorgen uitgesproken over de bereidwilligheid van inwoners om hier een rol in te spelen.

Aandacht voor onderwijs, Nederlandse taal- en cultuurles

Ook onderwijs komt veel terug in de antwoorden. In sommige gevallen gaat dit specifiek om Nederlandse taal- en cultuurles, om daarmee de integratie te versnellen. Enkele respondenten bieden zich al aan om vrijwilliger te worden en mogelijk toekomstige azc-bewoners taal- en cultuurles te geven. Anderen hebben het over opleiding in het algemeen, gratis cursussen en workshops of specifieke stages die de toeleiding naar werk mogelijk maken. Ook wordt er gepleit voor de integratie van de kinderen in het AZC door hen naar een school in de buurt te laten gaan.

Gebruik maken van aanwezigheid sportvelden

Naast werk, vrijwilligerswerk en vormen van opleiding en cursussen zijn er ook nog mogelijkheden voor meer ad hoc activiteiten, die voor integratie en dagbesteding kunnen zorgen. Gezien de positionering nabij sportvelden van S.V. Terrasvogels is bijvoorbeeld samen sporten een optie, maar ook samen eten, samen wandelen ('rondleidingen in Santpoort'), samen spelletjes doen en samen cultuur bezoeken; onder andere 'festival- en/of theaterbezoek' wordt genoemd. Het creëren van een buurthuis of een samenwerking met 't Brederode Huys kan een impuls geven aan laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden.

Verder worden er suggesties gedaan om voor de kinderen activiteiten te organiseren, bijvoorbeeld via Stichting Magic Care. Men ziet ook een rol weggelegd voor het COA om voldoende te organiseren op een mogelijke azc-locatie. Niet alleen voor bewoners zelf, maar ook voor omwonenden, inwoners en bezoekers, zodat de buurtbewoners hen beter leren kennen.

Thema 5: Ruimtelijke Ordening & Natuur

Het laatste thema waar specifiek naar is gevraagd is 'Ruimtelijke Ordening & Natuur'. Het gaat dan om aspecten en onderwerpen die in wat mindere mate ook al aan bod zijn gekomen bij de eerdere thema's.

Voorkeurslocaties worden niet altijd geschikt bevonden

In dit hoofdstuk worden de antwoorden bij dit thema verder uitgediept, waarbij opvalt dat met name op dit thema de mogelijke voorkeurslocaties ter discussie wordt gesteld. Er wordt daarbij niet voor een kleinere opvangcapaciteit gepleit, maar vaak gesteld dat de twee voorkeurslocaties De Elta en Handgraaf überhaupt niet geschikt zijn als mogelijk locatie voor vluchtelingenopvang.

Aandacht voor natuur belangrijk: zowel zonder azc als bij aanwezigheid van een azc

Een veelgehoord argument hierbij is het groene karakter van de omgeving. De komst zou het natuurgebied - vastgesteld als bijzonder provinciaal landschap (BPL-gebied) - onder druk zetten. Natuur is voor sommige inwoners de reden dan men hier is gaan wonen, of blijft wonen. De impact van een aantal gebouwen in dit 'groengebied' is naar verwachting van deze respondenten groot. Sommigen kijken daarbij ook naar de toekomst, en de tijd die de natuur nodig heeft om te herstellen van een (tijdelijk) azc. Omdat natuur steeds spaarzamer en kostbaarder wordt, mag het volgens deze respondenten juist nu niet verloren gaan. Andere respondenten hameren ook op het belang van natuur, maar dan vanuit het uitgangspunt dat het azc er komt; zij zien noodzaak in voorlichting voor de bewoners hoe zij om moeten gaan met de natuur, en controle op de naleving hiervan.

Andere respondenten stellen dat de locatie van het azc niet past in het bestemmingsplan, waarbij wordt gerefereerd aan plannen in het verleden om hier te bouwen. Deze zijn afgewezen, waarbij er nu wel mogelijkheden zijn. Dit wordt als inconsistent ervaren, en enkele respondenten refereren aan de woningnood en het feit dat Handgraaf voor woningbouw bestemd is.

Ook aandacht voor, of liever betaalbare koopwoningen en sociale huurwoningen

Een deel van de respondenten schippert tussen deze twee standpunten in: het behoud van groen staat hoog in het vaandel, maar als er *toch* gebouwd moet worden dan liever betaalbare koopwoningen en sociale huur voor starters of gezinnen, zodat er doorstroming op de Santpoortse woningmarkt plaatsvindt. Anderen noemen het betreurenswaardig dat een deel van het sportcomplex opgeofferd zou moeten worden. Zij vinden dat het niet ten koste mag gaan van Terrasvogels, en dat er nagedacht moet worden hoe zij (en andere om liggende voorzieningen, zoals de volkstuinten) ervan kunnen profiteren.

Transparantie gewenst over locatie(verkennings)onderzoek

Het locatieonderzoek wordt regelmatig in twijfel getrokken: er wordt opgeroepen tot transparantie in dit kader. Er wordt gerefereerd aan andere leegstaande panden en/of braakliggende terreinen in de gemeente die in de ogen van diverse respondenten meer of beter geschikt zijn; daarbij refereert men ook aan de beperkte draagkracht van de directe omgeving, het Van den Bergh van Eysingaplantsoen. Dit aspect kwam ook al naar voren bij het thema 'leefbaarheid & schaalgrootte'.

'Geen hoogbouw'

Een kleiner deel van de opmerkingen gaat over hoe een mogelijk azc ingepast zou moeten worden in de omgeving. Waarbij men vooral zorgen heeft voor de esthetiek ('geen groot, lelijk container-complex'), maar ook voor de natuur en de biodiversiteit. Deze respondenten pleiten voor een beperkte schaalgrootte, om de impact op de natuur en groen te beperken. Hierbij geven ze aan geen voorkeur te hebben voor hoogbouw, om zo het landelijke karakter en de landelijke vergezichten te kunnen behouden. Ook wil men vanuit dit oogpunt bij voorkeur geen grote hekwerken.

'Suggesties voor speelse of toch meer concrete bouw'

Er zijn respondenten die pleiten voor compensatie voor verlies van natuur in de omgeving, bijvoorbeeld door middel van een openbaar landschapspark waarin men kan wandelen. Enkele respondenten doen suggesties om de bouw vrij abstract ('speelse bebouwing') te maken; anderen pleiten juist voor meer concrete bouw, zoals woningen die gepaard gaan met een klein erfje. Ook geeft men als aandachtspunt mee dat een azc gebouwd wordt in een gebied met (grond)-wateroverlast.

Zorgvuldigheid bij eventueel bouwproces en aandacht voor bereikbaarheid omgeving

Daarnaast zijn er een aantal respondenten die denken aan het bouwproces zelf. Zij willen aandacht voor duurzaam bouwen. Geen tijdelijke containers, maar een project dat uiteindelijk kan worden omgezet tot vaste woningbouw. Er wordt daarnaast gepleit voor handhaving op het bouwproces, ook om de overlast van geluid, licht, stank en bouwverkeer te beperken. Het verkeer is ook ná de bouw van het AZC een aandachtspunt, want de toename van het verkeer dat verwacht wordt, moet in goede banen worden geleid. Sommige zeggen dat de afwikkeling van verkeer via de achterkant van de locatie moet plaatsvinden. Anderen vragen vooral aandacht voor bereikbaarheid via openbaar vervoer, om zo de druk op de autobereikbaarheid – die los van de komst van het AZC al onder druk staat met drukke plekken zoals de Wüstelaan, de Wijnoldy Danielslaan en de van Dalenlaan te minimaliseren.

Net als bij de andere thema's komt ook bij dit thema communicatie naar voren als verbeterpunt. Ruimtelijke plannen kunnen beter gecommuniceerd worden.

Overige genoemde thema's, suggesties en opmerkingen

Naast de vijf aangedragen thema's is gevraagd of er nog andere zaken zijn die men mee zou willen geven aan de gemeente. Dit kwam aan bod in een vraag naar mogelijke thema's die men nog mist; en daarnaast in een vraag waarin men overige suggesties en opmerkingen kon aandragen en meegeven.

Genoemde thema's sterke overlap met eerder behandelde thema's

Hierbij komen een aantal zaken terug die sterke overlap hebben met eerdere behandelde thema's. Zo zijn de hier genoemde aspecten kleinschaligheid en proportionaliteit, ook al behandeld bij het thema 'leefbaarheid & schaalgrootte'. Hierbij doen respondenten opnieuw een oproep voor een betere verdeling van de asielopvang over de (hele) gemeente, het benutten van andere locaties en het beperken van de vluchtelingenopvang tot 50 of (maximaal) 100 asielzoekers. Vaak wordt hierbij gerefereerd aan het karakter van Santpoort Zuid dat behouden moet blijven.

Een aantal inwoners spreekt zich helemaal uit tegen de komst van een azc, dus ook geen kleiner azc. Zij zien onvoldoende draagvlak in de omgeving, en roepen onder meer op dat er eerst naar het landelijke asielbeleid gekeken moet worden om daarmee de instroom te beperken.

Suggesties voor alternatieve locaties

Ook de suggesties voor alternatieve locaties komen - verspreid over de verschillende thema's - regelmatig terug. Ook hier worden weer verschillende voorbeelden aangedragen, zoals Spaarnwoude/Action Planet, het terrein tegenover Welkoop en de Heerenduinweg.

Wat in de reeds genoemde thema's ook regelmatig terugkomt is de aandacht voor het verloop van het proces: de communicatie, de participatie en de inspraak. De manier van communiceren vanuit de gemeente naar bewoners schiet nog tekort. Er zijn wel nuanceverschillen in de opmerkingen over communicatie en participatie.

Meningen verschillen: daadkracht tonen rondom huidige voorkeurslocaties, of tunnelvisie

Sommigen lijken aan te sturen op daadkracht, vergezeld met duidelijke en eerlijke communicatie waarin de besluiten verdedigd worden en men wil dat de gemeente zich niet 'verschuilt' achter het COA of de landelijke overheid. Dit wordt door hen gezien als leiderschap van de lokale bestuurders (lokale besluitnemers). Anderen typeren dit wellicht als een tunnelvisie bij de gemeente, waardoor men onvoldoende open staat voor input die niet in die visie past.

Ook worden hier opnieuw vraagtekens geplaatst bij de transparantie, onder meer omdat het locatie(verkennings)onderzoek tot nu toe nog niet openbaar is gemaakt. Mede hierdoor is er bij een deel van de respondenten een gebrek aan vertrouwen. Er wordt aangeraden in gesprek te blijven met de inwoners, en dat begint met niet alleen open zijn over deze enquêteresultaten, maar hier ook echt wat mee doen. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de suggesties die al eerder zijn aangedragen, zoals die op de website van de stichting Samen Santpoort-Zuid.

Aandacht voor planschade of nadeelcompensatie

Planschade of nadeelcompensatie is ook een thema dat af en toe terugkomt. De eventuele waardedaling van woningen die het beoogde azc mogelijk teweegbrengt. Inwoners vragen zich af op wat voor manier dit mogelijk gecompenseerd wordt.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen om vluchtelingen op te (willen) vangen

Een kleinere groep inwoners gebruikt de ruimte voor extra opmerkingen om de maatschappelijke verantwoordelijkheid te benadrukken om vluchtelingen op te willen vangen in het dorp. Daarbij komt naar voren dat men wil dat toekomstige bewoners van een azc zich welkom voelen. Zij willen de handschoen oppakken en zich inzetten voor deze (kwetsbare) groep vluchtelingen. En zij roepen in sommige gevallen ook andere buurtbewoners op om zich constructief op te stellen.

In enkele van deze opmerkingen komt verder naar voren dat respondenten zorgen hebben dat hun standpunt ondersneeuwt, gezien de grote aandacht (in de pers) voor de tegenstanders. Het steunen en faciliteren van de groep inwoners die hulp aan asielzoekers wil bieden, moet ook een plek krijgen in de gemeentelijke aanpak en communicatie.

Overige genoemde thema's, aspecten en suggesties

Andere thema's die terugkomen en (deels) al behandeld zijn bij de vijf hoofdthema's, zijn het overbrengen van onze normen en waarden, zorgen over de veiligheid in het dorp en goede traumabehandeling van mogelijk toekomstige azc-bewoners.

Daarnaast vraagt men aandacht voor een toename van de druk op voorzieningen, aandacht voor de groepssamenstelling, het voorkomen van verveling/hang-gedrag en het zorgen voor een duidelijk aanspreekpunt vanuit de gemeente en het COA. Ook noemt men nogmaals de mogelijke toename van de verkeersintensiteit ('verkeersbelasting') en de gewenste betrokkenheid van de buurt

Tot slot zijn er een aantal respondenten die geen inhoudelijk thema (willen) aandragen, omdat zij fel tegen de komst van een mogelijk azc zijn.

Er zijn ook een aantal opmerkingen die minder vaak voorkomen, maar wel een nieuw inzicht meegeven:

- Duidelijkheid geven over de mogelijke looptijd van een toekomstig azc en wat er daarna met het gebied gaat gebeuren, vergroot het draagvlak denken sommige respondenten.
- Een relatief nieuw thema is het pleidooi om dit vraagstuk meer in regionaal verband op te pakken, in samenwerking met omliggende gemeenten.

Opsomming suggesties voor gemeente Velsen

- **Suggesties voor toezicht en controle:**
  - Voldoende (gekwalficeerde) personele bezetting;
  - Voldoende politiecapaciteit;
  - 24-uurs beveiliging;
  - Samenwerking met lokale autoriteiten;
  - Cameratoezicht;
  - Toegangscontrole.
- **Suggesties voor preventieve maatregelen openbare ruimte:**
  - Verbreden en verlichten van omliggende (fiets)paden.
- **Suggesties voor preventieve maatregelen sociale veiligheid:**
  - Samenscholingsverbod;
  - Instellen avondklok.
- **Suggesties voor het voorkomen waterbedeffect (doordat aandacht voor handhaving verschuift naar AZC neemt elders overlast toe):**
  - Blijvend aandacht voor jeugdoverlast door jongeren met bijvoorbeeld fatbikes.
- **Suggesties voor verdeling over meerdere locaties met oog op kleinschaligere opvang (minder druk op leefbaarheid, beter voor integratie), waarbij locaties worden genoemd zoals:**
  - Braakliggende terreinen elders, leegstaande panden elders, Action Planet, (de haven van) IJmuiden of meer in het algemeen een locatie die meer 'buiten de dorpskern' ligt, om daarmee de druk op Santpoort-Zuid te verkleinen;
  - Meerdere kleine locaties in diverse woonwijken in de (hele) gemeente, om de kans op succesvolle integratie te vergroten.
- **Suggesties voor sturing op de samenstelling van de groep bewoners:**
  - Gezinnen en/of niet alleen alleenstaande mannen;
  - Mengeling van 'jong en oud';
  - Afspiegeling van de inwoners van Santpoort-Zuid;
  - Aandacht voor mengen van culturen (met oog op onderlinge spanningen);
  - Voorkeur voor westerse culturen en/of geen vrouwonvriendelijke culturen;
  - Geen 'veiligelanders';
  - Beperken van de opvang van psychische probleemgevallen.
- **Suggesties voor aandacht voor kwetsbare doelgroepen binnen een azc:**
  - Veilige plek voor LHBTI⁺ers
  - Ondersteuning voor bewoners die psychische problemen ervaren.

- **Suggesties voor voorlichting aan azc-bewoners:**
  - Voorlichting over gedragsregels;
  - Voorlichting over de Nederlandse normen & waarden (zoals acceptatie van de LBHTI+ gemeenschap en het dragen van 'schaarse kleding' in de zomer);
  - Voorlichting voor de bewoners hoe zij om moeten gaan met de natuur.

- **Suggesties voor samenwerking tussen azc (en relevante partners) met buurtbewoners en omliggende voorzieningen:**
  - Vast aanspreekpunt (om zorgen en problemen te melden);
  - Aanspreekpunten vanuit de buurt te organiseren (wijkcomité);
  - Vast buurt-/wijkoverleg organiseren;
  - Tussentijds evalueren (o.a. toezicht en handhaving aangepast op basis van de behoefte en stand van zaken na verloop van tijd).

- **Suggesties om draagvlak te vergroten door contact tussen bewoners en vluchtelingen op gang te brengen, met het oog op integratie en dagbesteding:**
  - Creëren van buurthuis of een samenwerking met 't Brederode Huys voor laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden;
  - Koppelen van een straat aan een groep bewoners;
  - Samen wandelen;
  - Samen eten;
  - Samen sporten;
  - Samen spelletjes doen;
  - Samen cultuur bezoeken;
  - Het COA stimuleren om voldoende te organiseren op een azc-locatie. Niet alleen voor bewoners, maar ook voor inwoners; zodat de buurtbewoners hen beter leren kennen.

- **Suggesties voor begeleiding bij vrijwilligerswerk**
  - Inventariseren onder inwoners van Santpoort Zuid of zij een rol hierin willen spelen (bv. via een 'buddy-systeem').

- **Suggesties voor zinvolle dagbesteding:**
  - Werken in beroepen waar nu grote tekorten zijn;
  - Pop-up restaurant waar bewoners van een azc kunnen werken;
  - Vrijwillige inzet in bijvoorbeeld kringloopwinkels, scholen, de bibliotheek, sportverenigingen, moestuinen (De Ark) of de openbare ruimte ('buitendienst');
  - Klusjesbord ophangen bij het AZC waar vraag en aanbod bij elkaar worden gebracht;
  - Nederlandse taal- of cultuurles, om integratie te versnellen;
  - Gratis cursussen en workshops of specifieke stages die de toeleiding naar werk mogelijk maken.

- **Suggesties voor integratie van de kinderen in een azc:**
  - Naar een school in de buurt laten gaan.
  - Activiteiten te organiseren, bijvoorbeeld via Stichting Magic Care.

- **Suggesties voor de inrichting van een mogelijk opvanglocatie:**
  - Esthetiek (geen containercomplex, 'speelse bebouwing', 'woningen die gepaard gaan met een klein erfje');
  - Beperkte schaalgrootte (m2) om impact op natuur en groen te verkleinen;
  - Geen hoogbouw om het landelijke karakter en het landelijke vergezichten te behouden;
  - Geen grote hekwerken.

- **Suggesties voor de bouw:**
  - Rekening houden met (grond)wateroverlast;
  - Handhaving op het bouwproces, ook om de overlast van geluid, licht, stank en bouwverkeer te beperken.

- **Suggesties voor verkeerssituatie om impact op nu al drukke plekken te minimaliseren:**
  - Afwikkeling van verkeer via de achterkant van de locatie;
  - Inzet op bereikbaarheid via openbaar vervoer.

- **Suggesties voor (aanvullend) onderzoek**
  - Deskundig advies over de inrichting van de openbare ruimte;
  - Doelgroepkeuze baseren op wat op andere soortgelijke locaties in NL goed en fout is gegaan.

- **Suggesties voor samenwerking met omliggende gemeenten:**
  - Regionale samenwerking bij de opvang van asielzoekers;
  - Regionale samenwerking met oog op druk op voorzieningen, omdat Santpoort-Zuid niet voldoende voorzieningen heeft.

- **Suggesties voor aandacht voor huidige woningnood:**
  - Naast komst AZC ook voor woningzoekenden Velsenaren woonruimte creëren (geïnspireerd op Einsteinproject (Utrecht) en Refugee Company);
  - Project dat uiteindelijk kan worden omgezet tot vaste woningbouw.

- **Suggesties voor compensatieregelingen;**
  - Compensatie voor waardedaling van woningen;
  - Compensatie voor verlies van natuur in de omgeving;
  - Andere compensatieregelingen voor het dorp.

- **Suggesties voor communicatie vanuit de gemeente**
  - Transparante communicatie over veiligheidskwesties en genomen maatregelen;
  - Transparante communicatie over incidenten;
  - Transparante communicatie over de samenstelling van de groep bewoners;
  - Transparante communicatie over de ruimtelijke plannen;
  - Transparante communicatie over de looptijd en wat er daarna met het gebied gaat gebeuren;
  - Helderheid in het besluitvormingsproces en de rol van de gemeente en het COA;
  - Duidelijkheid over mogelijke toekomstige uitbreidingen.